

**ДВНЗ “ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ І.Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО МОЗ УКРАЇНИ”**

Кафедра дитячих хвороб з дитячою хірургією

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної роботи
проф. Шульгай А.Г.

« _____ » _____ 2016р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

дисципліна «Педіатрія, дитячі інфекційні хвороби»

для студентів 5 курсу

напрямок підготовки 1201 МЕДИЦИНА

спеціальність 7.12010001 “ЛІКУВАЛЬНА СПРАВА”

факультет медичний

навчальний рік 2016-2017

Розробники: к.м.н., доцент кафедри педіатрії з дитячою хірургією Стеценко В.В.

к.м.н., доцент кафедри педіатрії з дитячою хірургією Синицька В.О.

к.м.н., доцент кафедри педіатрії з дитячою хірургією Волянська Л.А.

к.м.н., доцент кафедри педіатрії з дитячою хірургією Воронцова Т.О.,

к.м.н., доцент кафедри педіатрії з дитячою хірургією Кубей І.В.

Схвалено на засіданні кафедри педіатрії з дитячою хірургією

“ 21” червня 2016 року, протокол № 18

Завідувач кафедри педіатрії з дитячою хірургією,

професор

Федорців О.Є.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 5,5	Галузь знань: 1201 «Медицина»	Повний курс
Загальна кількість годин – 165 (з них педіатрія – 120 год., дитячі інфекції – 45 год.)	Спеціальність: 7.12010001 «Лікувальна справа»,	5-й
		Семестр
		IX-X-й
		Лекції 20 год.(з них педіатрія – 14 год., дитячі інфекції 6 годин)
	Освітньо-кваліфікаційний рівень: Спеціаліст із кваліфікацією: «Лікар»	Практичні, семінарські 84 год. (З них педіатрія 60 год., дитячі інфекції – 24 год.)
		Лабораторні не передбачені
		Самостійна робота 61 год.
		Вид контролю:
		Зараховано. Іспит

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%): 63,5%; СРС –36,5%.

2. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА І СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Програма з дисципліни **«ПЕДІАТРІЯ»** для студентів вищих медичних навчальних закладів освіти України III-IV рівнів акредитації складена для:

- спеціальності 7.12010001 «Лікувальна справа», галузі знань 1201 «Медицина», для освітньо-кваліфікаційного рівня «Спеціаліст» із кваліфікацією «Лікар»,
- спеціальності 7.12010003 «Медико-профілактична справа», галузі знань 1201 «Медицина», для освітньо-кваліфікаційного рівня «Спеціаліст» із кваліфікацією «Лікар»,

Програма складена відповідно до навчального плану підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «Спеціаліст», відповідних кваліфікацій та спеціальностей у вищих навчальних закладах МОЗ України з урахуванням освітньо-кваліфікаційної характеристики галузевого стандарту вищої освіти України з даного напрямку (наказ МОЗ України №539 від 08.07.2010 р., постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. №266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей») і робочих навчальних планів, обговорених і затверджених на засіданні Вченої Ради ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І.Я. Горбачевського МОЗ України» 31.05.2016 Протокол №18 та введених в дію наказом ректора по університету № 225 від 01.06 2016 р.

ПЕДІАТРІЯ як навчальна дисципліна

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Педіатрія, дитячі інфекційні хвороби» є найбільш поширені хвороби новонароджених, неінфекційні захворювання дитячого віку (ендокринні захворювання та хвороби системи крові у дітей) та найбільш поширені інфекційні захворювання дітей.

Міждисциплінарні зв'язки: відповідно до навчального плану, вивчення навчальної дисципліни «Педіатрія, дитячі інфекційні хвороби» передбачено у IX – X семестрах. До цього студентом набуті відповідні знання з основних базових дисциплін: медичної біології, нормальної анатомії, нормальної фізіології, гістології та ембріології, біоорганічної та біологічної хімії, мікробіології та вірусології та імунології, патоморфології, патофізіології, фармакології, та клінічних дисциплін: пропедевтичної педіатрії, педіатрії, терапії, хірургії, акушерства з якими інтегрується програма навчальної дисципліни «Педіатрія, дитячі інфекційні хвороби». У свою чергу, дисципліна «Педіатрія, дитячі інфекційні хвороби» формує засади подальшого вивчення студентом дисципліни «Педіатрія з дитячими інфекційними хворобами», «Загальна практика (сімейна медицина)», що передбачає інтеграцію з цими дисциплінами «по вертикалі» та формування умінь для подальшого навчання та застосування у професійній діяльності.

3. МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЕТА навчальної дисципліни «Педіатрія, дитячі інфекційні хвороби» є набуття студентом знань та професійних вмінь з неонатології, дитячої ендокринології, дитячої гематології та дитячих інфекційних хвороб на основі знань вікових анатомо-фізіологічних особливостей дитячого організму, медичної біології, нормальної анатомії, нормальної фізіології, гістології та ембріології, біохімії, мікробіології та вірусології, патоморфології, патофізіології, фармакології та вмінь клінічного, лабораторного та інструментального обстеження дитини з дотриманням принципів медичної етики та деонтології.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Педіатрія, дитячі інфекційні хвороби» є:

- Засвоєння основних теоретичних знань з етіології, патогенезу, клінічних проявів, даних лабораторно-інструментальних методів досліджень, лікування, профілактики та прогнозу найбільш поширених захворювань дітей періоду новонародженості, дітей з ендокринними, гематологічними захворюваннями, дитячими інфекційними хворобами.
- Оволодіння основними практичними навичками та вміннями з діагностики, диференційної діагностики, лікування та надання невідкладної допомоги при найбільш

поширених захворюваннях дітей періоду новонародженості, дітей з ендокринними, гематологічними захворюваннями та дитячими інфекційними хворобами.

– Формування у студентів морально-етичних та деонтологічних якостей при професійному спілкуванні з хворою дитиною та особами, які здійснюють догляд за дитиною.

У результаті вивчення дисципліни «Педіатрія, дитячі інфекційні хвороби» студент повинен знати:

- визначення, поширеність, класифікацію, етіологію та патогенез найбільш поширених захворювань дітей періоду новонародженості, дітей з ендокринними, гематологічними захворюваннями та дитячими інфекційними хворобами;

– клінічні прояви при неускладненому та ускладненому перебігу найбільш поширених захворювань дітей періоду новонародженості, дітей з ендокринними, гематологічними захворюваннями та дитячими інфекційними хворобами;

– критерії встановлення попереднього клінічного діагнозу при найбільш поширених захворюваннях дітей періоду новонародженості, дітей з ендокринними, гематологічними захворюваннями та дитячими інфекційними хворобами;

– план лабораторного та інструментального обстеження дітей при найбільш поширених захворюваннях дітей періоду новонародженості, дітей з ендокринними, гематологічними захворюваннями та дитячими інфекційними хворобами;

– диференційну діагностику найбільш поширених захворювань дітей періоду новонародженості, дітей з ендокринними, гематологічними захворюваннями та дитячими інфекційними хворобами;

- критерії встановлення заключного клінічного діагнозу при найбільш поширених захворюваннях дітей періоду новонародженості, дітей з ендокринними, гематологічними захворюваннями та дитячими інфекційними хворобами;

- лікування найбільш поширених захворювань дітей періоду новонародженості, дітей з ендокринними, гематологічними захворюваннями та дитячими інфекційними хворобами;

- протокол надання невідкладної допомоги при найбільш поширених захворюваннях дітей періоду новонародженості, дітей з ендокринними, гематологічними захворюваннями та дитячих інфекційних хворобах;

- профілактику найбільш поширених захворювань дітей періоду новонародженості, дітей з ендокринними, гематологічними захворюваннями та дитячими інфекційними хворобами. Організацію протиепідемічних заходів в осередку найбільш поширених інфекційних захворювань у дітей. Календар профілактичних щеплень;

- прогноз при найбільш поширених захворюваннях дітей періоду новонародженості, дітей з ендокринними, гематологічними захворюваннями та дитячих інфекційних хворобах;

- основні принципи медичної етики та деонтології при професійному спілкуванні з хворою дитиною та особами, які здійснюють догляд за дитиною.

У результаті вивчення дисципліни «Педіатрія, дитячі інфекційні хвороби» студент повинен вміти:

– визначати етіологію та патогенетичні фактори хвороб новонароджених та найбільш поширених дитячих неінфекційних захворювань (ПП.101);

– визначати особливості захворювань новонароджених дітей і ставити попередній клінічний діагноз (ПП.119);

– визначати різні клінічні варіанти та ускладнення найбільш поширених захворювань дитячого віку (ПП.123);

– визначати тактику ведення хворого при найбільш поширених захворюваннях дитячого віку (ПП.132);

– демонструвати володіння принципами лікування, реабілітації і профілактики хвороб новонароджених та найбільш поширених дитячих неінфекційних захворювань (ПП.157);

- демонструвати вміння ведення медичної документації у клініці дитячих хвороб (ПП.159);
- планувати обстеження і інтерпретувати лабораторні дані при типовому перебігу хвороб новонароджених та найбільш поширених дитячих неінфекційних захворювань (ПП.220);
- демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації у клініці педіатрії (ПП.173);
- проводити диференціальну діагностику та ставити попередній діагноз хвороб новонароджених та найбільш поширених дитячих неінфекційних захворювань (ПП.230);
- ставити діагноз і надавати екстрену допомогу при основних невідкладних станах у новонароджених та у дітей з найбільш поширеними неінфекційними захворюваннями (ПП.251);
- здійснювати прогноз життя при найбільш поширених соматичних захворюваннях дитячого віку (ПП.198);
- визначати етіологічні та патогенетичні фактори найбільш поширених інфекційних захворювань дітей (ПП 021);
- розрізняти особливості клінічного перебігу найбільш поширених інфекційних захворювань дітей (ПП 039);
- ставити попередній діагноз найбільш поширених інфекційних захворювань дітей (ПП 043);
- визначати тактику ведення дитини, хворої на найбільш поширені інфекційні захворювання (ПП 052);
- визначати основні напрямки лікування найбільш поширених інфекційних захворювань у дітей (ПП 022);
- визначати профілактичні та протиепідемічні заходи щодо найбільш поширених інфекційних захворювань дітей (ПП 023).

На вивчення навчальної дисципліни «Педіатрія, дитячі інфекційні хвороби» відводиться 165 годин – 5,5 кредитів ЄКТС, 104 годин з яких складає аудиторна підготовка (у вигляді лекцій – 20 годин та практичних занять – 84 годин) і 61 годин – самостійна робота студентів.

У результаті вивчення дисципліни «Педіатрія, дитячі інфекційні хвороби» студент повинен оволодіти навичками:

I. Аналіз лабораторних та інструментальних досліджень у дітей

1. Загальноклінічний аналіз крові
2. Загальноклінічний аналіз сечі
3. Загальний аналіз калу
4. Білок крові та його фракції, гостро фазові показники
5. Глюкоза крові
6. Ліпідний профіль крові
7. Електроліти крові
8. Трансамінази крові
9. Креатинін, сечовина крові
10. Загальний білірубін крові та його фракції, аналізувати криву Полачека
11. Коагулограма
12. ЕКГ
11. Промєневе дослідження ЦНС, органів грудної та черевної порожнини, сечової системи, щитовидної залози, черепу, кісток, суглобів.
12. Мікробіологічне дослідження біологічних рідин та виділень
13. Полімеразна ланцюгова реакція, імуноферментний аналіз
14. Загальний аналіз стернального пунктату
15. Загальний аналіз спинномозкової рідини

II. Медичні маніпуляції в педіатрії

1. Визначати групи крові, резус-належність у дітей

2. Виконувати штучне дихання, непрямий масаж серця у дітей
3. Вимірювати артеріальний тиск у дітей
4. Проводити первинний туалет новонародженого
5. Проводити реєстрацію ЕКГ у дітей
6. Проводити ін'єкції лікарських речовин у дітей

III. Надання допомоги при невідкладних станах у дітей

1. Асфіксія новонароджених
2. Гостра дихальна недостатність у новонароджених
3. Судомний синдром у дітей

4. Кровотечі у дітей

5. Геморагічний шок у дітей
6. Гіперглікемічна кетоацидотична та гіпоглікемічна коми у дітей

7. Тиреотоксичний криз у дітей

Схвалено на засіданні кафедри педіатрії з дитячою хірургією

“ 21” червня 2016 року, протокол № 18

Завідувач кафедри педіатрії з дитячою хірургією,

професор

Федорців О.Є.

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РОЗДІЛ 1. Найбільш поширені соматичні захворювання у дітей

РОЗДІЛ 2. Неонатологія

РОЗДІЛ 3. Хвороби системи крові та ендокринної системи у дітей

РОЗДІЛ 4. Дитячі інфекційні хвороби

Видами навчальних занять згідно з навчальним планом є:

- А)** лекції;
- Б)** практичні заняття (семінарські заняття);
- В)** самостійна робота студентів;
- Г)** консультації.

Лекції охоплюють основний теоретичний матеріал окремої або кількох тем навчальної дисципліни, розкривають основні проблемні питання відповідних розділів дисципліни.

Практичні заняття (семінарські заняття) передбачають детальний розгляд студентами окремих теоретичних положень навчальної дисципліни з викладачем і формування вміння та навичок їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання студентом сформульованих завдань та вирішення ситуаційних задач.

Самостійна робота студентів передбачає оволодіння студентом навчальним матеріалом, а саме самостійне опрацювання окремих тем навчальної дисципліни у час, вільний від обов'язкових навчальних занять, а також передбачає підготовку до усіх видів контролю. Навчальний матеріал дисципліни, передбачений робочим навчальним планом для засвоєння студентом у процесі самостійної роботи, виноситься на підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався при проведенні аудиторних занять.

Консультації (індивідуальні або групові) проводяться з метою допомоги студентам розібратись та роз'яснити складні для самостійного осмислення питання, вирішити складні проблеми, які виникли при самостійному опрацюванні навчального матеріалу при підготовці до практичного заняття, підсумкового заняття або перед іспитом.

При вивченні дисципліни використовують адекватні методи навчання.

За джерелами знань використовують методи навчання: словесні – розповідь, пояснення, лекція, інструктаж; наочні – демонстрація, ілюстрація; практичні – практична робота, вирішення задачі. За характером логіки пізнання використовуються методи: аналітичний, синтетичний, аналітико-синтетичний, індуктивний, дедуктивний. За рівнем самостійної розумової діяльності використовуються методи: проблемний, частково-пошуковий, дослідницький.

5. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

РОЗДІЛ 1. Найбільш поширені соматичні захворювання у дітей

Змістовні розділи:

1. Захворювання дітей раннього віку
2. Захворювання органів дихання у дітей
3. Алергічні захворювання у дітей
4. Кардіоревматологія дитячого віку
5. Гастроентерологія дитячого віку
6. Захворювання сечової системи у дітей

Вивчається на ІУ курсі VII – VIII семестрах . Організація навчального процесу здійснюється за вимогами Європейської кредитно–трансферної системи.

РОЗДІЛ 2. Неонатологія

Змістовні розділи:

7. Недоношені діти
8. Найбільш поширені неінфекційні захворювання новонароджених
9. Перинатальні інфекції

РОЗДІЛ 3. Хвороби системи крові та ендокринної системи у дітей

Змістовні розділи:

10. Хвороби системи крові у дітей
11. Хвороби ендокринної системи у дітей

РОЗДІЛ 4. Дитячі інфекційні хвороби

Змістовні розділи:

12. Дитячі крапельні інфекції
13. Інфекційні захворювання нервової системи та ГРВІ у дітей
14. Гострі кишкові інфекції та вірусні гепатити
15. ВІЛ/СНІД, СНІД-опортуністичні інфекції TORCH -інфекції

ЗМІСТ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПЕДІАТРІЯ»

РОЗДІЛ 2. НЕОНАТОЛОГІЯ

Змістовний розділ 7. Недоношені діти

Конкретні цілі:

1. Визначати етіологічні фактори недоношеності у новонароджених.
2. Класифікувати і аналізувати типову клінічну картину ступенів морфологічної та нейро-функціональної зрілості недоношених дітей.
3. Визначати особливості адаптації недоношених новонароджених дітей та діагностувати синдроми дизадаптації.
4. Складати план обстеження та аналізувати дані лабораторних та інструментальних обстежень недоношених новонароджених.
5. Демонструвати володіння принципами виходжування недоношених новонароджених, лікування та профілактики синдромів дизадаптації, реабілітації недоношених новонароджених.
6. Ставити діагноз і надавати екстрену допомогу при основних невідкладних станах у недоношених новонароджених: дихальній недостатності, парезі кишечника, гіпербілірубінемії, гіпоглікемії.
7. Проводити диференціальну діагностику гіпербілірубінемії у недоношених новонароджених та ставити попередній діагноз.
8. Здійснювати прогноз життя недоношених новонароджених.
9. Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації в неонатології.

Тема 1. Особливості адаптації, організація виходжування та годування недоношених дітей

Недоношені діти. Етіологічні фактори недоношеності. Анатомо-фізіологічні особливості. Ступені морфологічної та нейро-функціональної зрілості недоношених дітей. Особливості адаптації недоношених новонароджених та синдроми дизадаптації. Диференціальна діагностика гіпербілірубінемії у недоношених. Затримка внутрішньоутробного розвитку плода (ЗВУР): причини, діагностика, лікування, профілактика.

Принципи виходжування недоношених дітей в пологовому будинку та на другому етапі виходжування. Особливості вигодовування недоношених дітей. Екстрена допомога при основних невідкладних станах у недоношених новонароджених: дихальній недостатності, парезі кишечника, гіпербілірубінемії, гіпоглікемії

Змістовний розділ 8. Найбільш поширені неінфекційні хвороби новонароджених

Конкретні цілі:

1. Визначати етіологічні та патогенетичні фактори асфіксії та пологової травми новонароджених, хвороб органів дихання у новонароджених, гемолітичної та геморагічної хвороб новонароджених.

2. Класифікувати і аналізувати типову клінічну картину асфіксії та пологової травми новонароджених, хвороб органів дихання у новонароджених, гемолітичної та геморагічної хвороб новонароджених

3. Визначати особливості перебігу асфіксії та пологової травми новонароджених, хвороб органів дихання у новонароджених, гемолітичної та геморагічної хвороб новонароджених і ставити попередній клінічний діагноз.

4. Скласти план обстеження та аналізувати дані лабораторних та інструментальних обстежень при типовому перебігу асфіксії та пологової травми новонароджених, хвороб органів дихання у новонароджених, гемолітичної та геморагічної хвороб новонароджених.

5. Демонструвати володіння принципами лікування, реабілітації і профілактики асфіксії та пологової травми новонароджених, хвороб органів дихання у новонароджених, гемолітичної та геморагічної хвороб новонароджених.

6. Ставити діагноз і надавати екстрену допомогу при основних невідкладних станах у новонароджених з проявами асфіксії та пологової травми, при хворобах органів дихання у новонароджених, гемолітичній та геморагічній хворобах: синдромі мозкової гіпертензії, судомному синдромі, апное, брадикардії, парезі кишечника, дихальній недостатності, синдромі меконіальної аспірації та кровотечах у новонароджених.

7. Проводити диференціальну діагностику асфіксії та пологової травми, хвороб органів дихання, гемолітичної та геморагічної хвороб у новонароджених та ставити попередній діагноз.

8. Здійснювати прогноз життя при асфіксії та пологовій травмі, хворобах органів дихання, гемолітичній та геморагічній хворобах новонароджених.

9. Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації в неонатології.

Тема 2. Асфіксія новонародженого. Етіологія. Патогенез. Класифікація Клініка. Діагностика. Диференціальна діагностика. Первинна реанімація новонароджених. Лікування. Профілактика. Прогноз.

Тема 3. Пологова травма. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Клініка. Діагностика. Диференціальна діагностика. Лікування. Профілактика. Прогноз.

Тема 4. Хвороби органів дихання у новонароджених. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Клініка. Діагностика. Диференціальна діагностика. Лікування. Профілактика. Прогноз.

Тема 5. Гемолітична та геморагічна хвороба новонароджених.

Етіологія. Патогенез. Класифікація. Клініка. Діагностика. Диференціальна діагностика. Лікування. Профілактика. Прогноз.

Змістовний розділ 9. Перинатальні інфекції

Конкретні цілі:

1. Визначати етіологічні, патогенетичні фактори та фактори ризику при перинатальних інфекційних захворюваннях у новонароджених.
2. Класифікувати і аналізувати типову клінічну картину перинатальних інфекційних захворювань у новонароджених: внутрішньоутробна інфекція, локальна та генералізована інфекція.
3. Визначати особливості перинатальних інфекційних захворювань новонароджених (внутрішньоутробної інфекції, локальної та генералізованої інфекції) і ставити попередній клінічний діагноз.
4. Складати план обстеження при перинатальних інфекційних захворюваннях новонароджених (внутрішньоутробної інфекції, локальної та генералізованої інфекції) та аналізувати дані лабораторних та інструментальних обстежень при їх типовому перебігу.
5. Демонструвати володіння принципами лікування, реабілітації і профілактики перинатальних інфекційних захворювань новонароджених (внутрішньоутробної інфекції, локальної та генералізованої інфекції).
6. Ставити діагноз і надавати екстрену допомогу при гострій дихальній недостатності, гострій нирковій недостатності, судомному синдромі, некротичному ентероколіті, синдромі дисемінованого внутрішньосудинної о згортання при перинатальних інфекційних захворюваннях у новонароджених.
7. Проводити диференціальну діагностику перинатальних інфекцій та ставити попередній діагноз.
8. Здійснювати прогноз життя при перинатальних інфекційних захворюваннях новонароджених (внутрішньоутробній інфекції, локальній та генералізованій інфекції).
9. Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації в неонатології.

Тема 6. Внутрішньоутробні інфекції новонародженого (TORCH-інфекції)
Класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика, прогноз.

Тема 7. Бактеріальні інфекції новонародженого. Гнійно-запальні захворювання шкіри та підшкірної основи, захворювання пупкового канатику, пупкової ранки та пупкових судин: класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика, прогноз. Сепсис новонароджених: класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика, прогноз.

РОЗДІЛ 3. ХВОРОБИ СИСТЕМИ КРОВІ ТА ЕНДОКРИННОЇ СИСТЕМИ У ДІТЕЙ

Змістовний розділ 10. Хвороби системи крові у дітей

Конкретні цілі:

1. Визначати етіологічні та патогенетичні фактори дефіцитних анемії, лейкої та лімфом, гемофілії, тромбоцитопенії та тромбоцитопатії у дітей.
2. Класифікувати і аналізувати типову клінічну картину дефіцитних анемії, лейкої та лімфом, гемофілії, тромбоцитопенії та тромбоцитопатії у дітей.
3. Визначати особливості дефіцитних анемії, лейкої та лімфом, гемофілії, тромбоцитопенії та тромбоцитопатії у дітей і ставити попередній клінічний діагноз.
4. Складати план обстеження та аналізувати дані лабораторних та інструментальних обстежень при типовому перебігу дефіцитних анемії у дітей, при типовому перебігу лейкої та лімфом у дітей, при типовому перебігу гемофілії, тромбоцитопенії та тромбоцитопатії у дітей.
5. Демонструвати володіння принципами лікування і профілактики дефіцитних анемії, лікування, профілактики і реабілітації лейкої та лімфом, гемофілії, тромбоцитопенії та тромбоцитопатії у дітей.
6. Ставити діагноз і надавати екстрену допомогу при гострій кровотечі, геморагічному шоку та синдромах стискання у дітей.
7. Проводити диференціальну діагностику дефіцитних анемії, лейкої та лімфом, гемофілії, тромбоцитопенії та тромбоцитопатії з іншими захворюваннями системи крові у дітей.
8. Здійснювати прогноз життя при дефіцитних анеміях, лейкоїях та лімфомах, гемофілії, тромбоцитопеніях та тромбоцитопатіях у дітей.
9. Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації в педіатрії.

Тема 1. Залізо-, білково- та вітамінодефіцитні анемії у дітей. Етіологія Патогенез. Класифікація. Клініка. Діагностика. Диференціальна діагностика. Лікування. Невідкладна допомога при кровотечах. Профілактика. Прогноз.

Тема 2. Гемобластози у дітей

Лейкемії та лімфоми у дітей: Етіологія. Патогенез. Класифікація. Діагностика. Диференціальна діагностика з іншими захворюваннями системи крові та захворюваннями, що перебігають з гіперпластичним синдромом.

Лікування. Невідкладна допомога при геморагічному синдромі та синдромах стискання. Прогноз.

Тема 3. Геморагічні захворювання у дітей

Гемофілія, тромбоцитопенії та тромбоцитопатії у дітей. Етіологія Патогенез. Класифікація. Діагностика. Диференціальна діагностика з іншими геморагічними станами у дітей. Лікування. Невідкладна допомога при кровотечах та геморагічних станах, які потребують лікувасія. Прогноз.

Змістовний розділ 11. Хвороби ендокринної системи у дітей

Конкретні цілі:

1. Визначати етіологічні та патогенетичні фактори цукрового діабету у дітей; дифузного токсичного зобу, гіпотиреозу, аутоімунного тиреоїдиту, ендемічного зобу, у дітей; різних клінічних форм патології росту, ожиріння, пубертатного диспітуїтаризму, різних форм патології статевих залоз.

2. Класифікувати і аналізувати типову клінічну картину цукрового діабету у дітей; дифузного токсичного зобу, гіпотиреозу, аутоімунного тиреоїдиту, ендемічного зобу, у дітей; різних клінічних форм патології росту, ожиріння, пубертатного диспітуїтаризму, різних форм патології статевих залоз.

3. Визначати особливості вродженого гіпотиреозу та адреногенітського синдрому у новонароджених дітей і ставити попередній клінічний діагноз.

4. Складати план обстеження та аналізувати дані лабораторних та інструментальних обстежень при типовому перебігу цукрового діабету у дітей, при типовому перебігу дифузного токсичного зобу, гіпотиреозу, аутоімунного тиреоїдиту, ендемічного зобу у дітей; при різних клінічних формах патології росту, ожирінні, пубертатному диспітуїтаризмі, різних формах патології статевих залоз.

5. Демонструвати володіння принципами лікування, реабілітації і профілактики цукрового діабету у дітей; дифузного токсичного зобу, гіпотиреозу, аутоімунного тиреоїдиту, ендемічного зобу, у дітей; різних клінічних форм патології росту, ожиріння, пубертатного диспітуїтаризму, різних форм патології статевих залоз.

6. Ставити діагноз і надавати екстрену допомогу при гіперглікемічній кетоацидотичній та гіпоглікемічній комах та при тиреотоксичній кризі у дітей.

7. Проводити диференціальну діагностику цукрового діабету у дітей, різних видів ком; дифузного токсичного зобу, гіпотиреозу, аутоімунного тиреоїдиту, ендемічного зобу у дітей; різних клінічних форм патології росту, ожиріння, пубертатного диспітуїтаризму, різних форм патології статевих залоз та ставити попередній діагноз.

8. Здійснювати прогноз життя при цукровому діабеті, дифузному токсичному зобі, гіпотиреозі, аутоімунному тиреоїдиті, ендемічному зобі у дітей, різних клінічних формах патології росту; ожирінні, пубертатному диспитуїтаризмі, різних формах патології статевих залоз.

9. Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації в педіатрії.

Тема 4. Цукровий діабет у дітей. Етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування, профілактика, прогноз цукрового діабету у дітей. Інсулінотерапія. Гіперглікемічна кетоацидотична та гіпоглікемічна коми: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, надання невідкладної допомоги та профілактика Прогноз.

Тема 5. Захворювання щитовидної залози у дітей. Класифікація захворювань щитовидної залози у дітей. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика дифузного токсичного зобу, гіпотиреозу, аутоімунного тиреоїдиту, ендемічного зобу у дітей. Ступені зобу. Невідкладна допомога при тиреотоксичній кризі у дітей. Прогноз.

Тема 6. Захворювання гіпоталамо-гіпофізарної системи та статевих залоз у дітей. Етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика різних клінічних форм патології росту (екзогенно-конституціональної, гіпофізарної, соматогенної); ожиріння (екзогенно-конституціонального, гіпоталамічного), пубертатного диспитуїтаризму у дітей, різних форм патології статевих залоз у дітей (природжені порушення статевого диференціювання, порушення статевого розвитку у хлопчиків і дівчаток). Прогноз.

РОЗДІЛ 4.

ДИТЯЧІ ІНФЕКЦІЙНІ ХВОРОБИ

Змістовний Розділ 12. Дитячі крапельні інфекції

Конкретні цілі:

1. Визначити місце дитячих крапельних інфекцій в структурі інфекційної захворюваності у дітей.

2. Визначити етіологію, особливості епідпроцесу, основні фази патогенезу захворювань.

3. Провести клінічне обстеження хворої дитини, виявити симптоми та синдроми, які характеризують інфекційне захворювання, встановити клінічний діагноз, оцінити тяжкість хвороби, наявність невідкладних станів.

4. Скласти план обстеження, оцінити результати обстеження.

5. Визначити показання до госпіталізації, призначити лікування.

6. Скласти план протиепідемічних заходів у вогнищі інфекції.

Тема 1. Кір. Краснуха. Вітряна віспа. Оперізуючий герпес.

Етіологія, епідеміологія, патогенез, клініка типових форм, ускладнення. Вроджена краснуха. Принципи лікування. Специфічна профілактика. Протиепідемічні заходи у вогнищі інфекції.

Тема 2. Скаплатина. Псевдотуберкульоз.

Етіологія, епідеміологія, патогенез, клініка типових форм, ускладнення. Принципи лікування. Протиепідемічні заходи у вогнищі інфекції.

Тема 3. Дифтерія. Інфекційний мононуклеоз. Паротитна інфекція. Коклюш.

Етіологія, епідеміологія, патоморфологічні особливості різних форм . Класифікація, клініка типових форм та ускладнень. Діагностика. Принципи лікування. Специфічна профілактика та протиепідемічні заходи у вогнищі інфекції.

Змістовний Розділ 13. Інфекційні захворювання нервової системи та ГРВІ у дітей.

Конкретні цілі:

- 1. Визначити місце інфекційних захворювань нервової системи та ГРВІ в структурі інфекційної захворюваності у дітей.**
- 2. Визначити етіологію, особливості епідпроцесу, основні фази патогенезу захворювань.**
- 3. Провести клінічне обстеження хворої дитини, виявити симптоми та синдроми, які характеризують інфекційне захворювання, встановити клінічний діагноз, оцінити тяжкість хвороби, наявність невідкладних станів.**
- 4. Скласти план обстеження, оцінити результати обстеження.**
- 5. Визначити показання до госпіталізації, призначити лікування.**
- 6. Скласти план протиепідемічних заходів у вогнищі інфекції.**

Тема 4. Менінгококова інфекція. Поліомієліт. Ентеровірусна інфекція.

Етіологія, епідеміологія, патогенез. Класифікація. Клініка різних форм. Ускладнення. Діагностика. Наслідки. Принципи лікування. Специфічна профілактика та протиепідемічні заходи у вогнищі інфекції.

Тема 5. Гострі респіраторні вірусні інфекції (грипп. Парагрип, аденовірусна, респіраторно-синцитіальна, риновірусна інфекція).

Етіологія, епідеміологія, особливості, патогенез. Клінічні форми. Ускладнення. Діагностика. . Принципи лікування та профілактики.

Змістовний Розділ 14. Гострі кишкові інфекції та вірусні гепатити.

Конкретні цілі змістовного РОЗДІЛУ:

1. Визначити місце гострих кишкових інфекцій та вірусних гепатитів в структурі інфекційної захворюваності у дітей.

2. Визначити етіологію, особливості епідпроцесу, основні фази патогенезу захворювання.

3. Провести клінічне обстеження хворої дитини, виявити симптоми та синдроми, які характеризують інфекційне захворювання, встановити клінічний діагноз, оцінити тяжкість хвороби, наявність невідкладних станів.

4. Скласти план обстеження, оцінити результати обстеження.

5. Визначити показання до госпіталізації, призначити лікування.

6. Скласти план протиепідемічних заходів у вогнищі інфекції.

Тема 6. Шигельози. Сальмонельози. Ешерихіози. Кишковий ієрсиніоз. Ротавірусна інфекція.

Етіологія, епідеміологія, патогенез. Класифікація. Клініка типових форм у дітей різного віку. Ускладнення. Діагностика. Лабораторна діагностика. Принципи лікування та профілактики.

Тема 7. Вірусні гепатити А, В, С, D та інші.

Етіологія, епідеміологічні особливості, патогенез. Класифікація. Клініка різних форм. Лабораторна діагностика. Принципи лікування та профілактики.

Змістовний Розділ 15. ВІЛ/СНІД, снід – опортуністичні інфекції, torch-інфекції.

Конкретні цілі змістовного РОЗДІЛУ:

- 1. Визначити місце ВІЛ/СНІД, СНІД-опортуністичних інфекцій TORCH-інфекційний в структурі інфекційної захворюваності у дітей.**
- 2. Визначити етіологію, особливості епідпроцесу, основні фази патогенезу захворювання.**
- 3. Провести клінічне обстеження хворої дитини, виявити симптоми та синдроми, які характеризують інфекційне захворювання, встановити клінічний діагноз, оцінити тяжкість хвороби, наявність невідкладних станів.**
- 4. Скласти план обстеження, оцінити результати обстеження.**
- 5. Визначити показання до госпіталізації, призначити лікування.**
- 6. Скласти план протиепідемічних заходів у вогнищі інфекції.**

Тема 8. ВІЛ/СНІД у дітей. СНІД-опортуністичні інфекції (пнеumoцистна, кандидозна, криптококова інфекція та інші).

Епідеміологічні особливості у дітей. Клініко-лабораторна діагностика СНІД-опортуністичних інфекцій. Принципи лікування. Профілактика вродженої ВІЛ-інфекції.

Тема 9. TORCH-інфекційні (токсоплазмоз, цитомегаловірусна інфекція, герпетична інфекція).

Етіологія, епідеміологія, патогенез. Класифікація. Клініка набутих та вроджених форм. Лабораторна діагностика. Принципи лікування та профілактики.

**6. СТРУКТУРНИЙ ПЛАН ПІДГОТОВКИ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПЕДІАТРІЯ»**

Структура навчальної дисципліни	Кількість годин / з них				Рік навчання	Види контролю
	Всього годин/ кредитів	Аудиторних		СРС		
		Лекц.	Практ.			
	315/10.5	48	144	123	4-5	
Модуль 1. Найбільш поширені соматичні захворювання у дітей <i>Змістових модулів 6</i>	150/5	28	60	62	4	Поточний та підсумковий модульний контроль. Засоби контролю: тестові завдання, ситуаційні задачі, практичні навички за стандартизованим переліком, історія хвороби, ведення медичної документації
Модуль 2. Неонатологія <i>Змістових модулів 3</i>	60/2,0	6	30	24	5	- «-
Модуль 3. Хвороби системи крові та ендокринної системи у дітей <i>Змістових модулів 2</i>	60/2,0	8	30	22	5	- «-
Модуль 4. Дитячі інфекційні хвороби <i>Змістових модулів 4</i>	45/1,5	6	24	10	5	- «-

«ПЕДІАТРІЯ. ДИТЯЧІ ІНФЕКЦІЙНІ ХВОРОБИ»

Назви розділів і тем	Кількість годин				
	Усього	Лекції	Практичні заняття	СРС	
				Індивід.	Самоств.
РОЗДІЛ 2 . Неонатологія					
Змістовний розділ 7. <i>Недоношені діти. Діти із затримкою внутрішньоутробного розвитку.</i>	12	2	6		4
Змістовний розділ 8. <i>Гіпоксичні та травматичні ураження новонароджених</i>	10		6		4
Змістовний розділ 9. <i>Захворювання органів дихання у новонароджених</i>	12	2	3		4
Змістовний розділ 10. <i>Гемолітична хвороба новонароджених. Геморагічна хвороба новонароджених.</i>	10		6		4
Змістовний розділ 11. <i>Перинатальні інфекції новонароджених</i>	16	2	9		8
	60	6	30		24
РОЗДІЛ 3. Хвороби системи крові та ендокринної системи у дітей					
Змістовний розділ 12. <i>Анемії у дітей (дефіцитні, постгеморагічні, гемолітичні, внаслідок порушення гемопоезу)</i>	8		6		2
Змістовний розділ 13. <i>Гемобластози.</i>	7	2	3		2
Змістовний розділ 14. <i>Геморагічні захворювання у дітей</i>	7	2	3		2
Змістовний розділ 15. <i>Цукровий діабет у дітей</i>	12	2	6		4
Змістовний розділ 16. <i>Захворювання щитовидної залози у дітей</i>	10	2	6		2
Змістовний розділ 17. <i>Захворювання гіпоталамо-гіпофізарної системи та статевих залоз у дітей. Ожиріння у дітей.</i>	10		6		4
Індивідуальна робота: Курація	6				6

Назви розділів і тем	Кількість годин				
	Усього	Лекції	Практичні заняття	СРС	
				Індивід.	Самост.
<p>хворого, написання та захист історії хвороби</p> <p>Розділ практичних навичок:</p> <p>1. Курація недоношеного новонародженого.</p> <p>2. Курація новонародженого з гіпоксичним та травматичним ураженням ЦНС.</p> <p>3. Курація новонародженого з СДР.</p> <p>4. Курація новонародженого з гемолітичною хворобою.</p> <p>5. Курація новонародженого з перинатальною інфекцією.</p> <p>6. Курація хворого з анемією.</p> <p>7. Курація хворого з гемобластозом.</p> <p>8. Курація хворого з геморагічними захворюваннями.</p> <p>9. Курація хворого з цукровим діабетом.</p> <p>10. Курація хворого з цукровим діабетом.</p>					
Усього годин з розділу 2,3	120	14	60		46

СТРУКТУРА ЗАЛІКОВОГО КРЕДИТУ РОЗДІЛУ 4 «Дитячі інфекційні хвороби»

Структура навчальної дисципліни		Кількість годин / з них			Курс, рік навчання	Семестр	Вид контролю	
		Всього/ год. кредитів	Аудиторних					Самостійна робота
Назва	Назва змістовий Розділів		Лекції	Практичні заняття				
ДИТЯЧІ ІНФЕКЦІЙНІ	<i>Змістовний Розділ 12. Дитячі крапельні інфекції</i>					У	ІХ-Х	Підсумковий Роздільний
	<i>Змістовний Розділ 13. Інфекційні захворювання нервової системи та ГРВІ у дітей.</i>		2	12				
	<i>Змістовний Розділ 14. Гострі кишкові інфекції та вірусні гепатити.</i>		2	6	6			
	<i>Змістовний Розділ 15. ВІЛ/СНІД, снід – опортуністичні інфекції, TORCH-інфекції.</i>		2	6				
		ЕCTS – 2,0; годин – 60.						
				6				

РОЗДІЛ ПРАКТИЧНИХ	Індивідуальна самостійна робота						
	Діагностичні критерії дифтерії				1		
	Діагностичні критерії кашлюка						
	Курація хворого з грипом та іншими ГРЗ				1		
	Курація хворого з вірусними гепатитами				4		
	Курація хворого з ГКІ						
	Курація хворого з екзантемами				4		
				4			
				4			
Всього			6	24	18+12		

Примітка: 1 кредит ECTS – 30 год; аудиторне навантаження – 50 %; СРС – 50 %.

7. ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ

№ лекції	Тема лекції	Кількість годин
Розділ 2. Неонатологія		
1	Особливості адаптації недоношених новонароджених. Організація виходжування та годування недоношених дітей.	2
2	СДР у новонароджених	2
3	Бактеріальні інфекції у новонароджених	2
Розділ 3. Хвороби системи крові та ендокринної системи у дітей		
4.	Цукровий діабет у дітей	2
5.	Захворювання щитовидної залози у дітей	2
6.	Гемобластози у дітей	2
7.	Геморагічні захворювання у дітей	2
Всього за 2 та 3 розділ		14

РОЗДІЛ 4. Дитячі інфекційні хвороби

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	Інфекційні захворювання з синдромом екзантеми.	2
2	Гострі кишкові інфекції.	2
3	ВІЛ/СНІД у дітей.	2
	Всього	6

8. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ практичного заняття	Тема практичного заняття	Кількість годин
Розділ 2 . Неонатологія		
1.	Особливості адаптації недоношених новонароджених. Організація виходжування та годування недоношених дітей. СДР новонароджених.	6
2.	Асфіксія новонароджених. Пологова травма новонароджених	6
3.	Гемолітична та геморагічна хвороби новонароджених	6
4.	Бактеріальні інфекції у новонароджених. Пневмонія новонароджених	6
5.	Внутрішньоутробні інфекції новонародженого (TORCH - інфекції). Захист історії хвороби.	6
Розділ 3. Хвороби системи крові та ендокринної системи у дітей		
6.	Дефіцитні анемії у дітей	6
7.	Гемобластози у дітей. Геморагічні зах.ворювання у дітей	6
8.	Цукровий діабет у дітей	6
9.	Захворювання щитовидної залози у дітей	6
10.	Захворювання гіпоталамо-гіпофізарної системи та статевих залоз у дітей	6
Разом		60

РОЗДІЛ 4. Дитячі інфекційні хвороби

№ заняття	Тема	Кіл ькість годин
<i>Змістовний Розділ 12. Дитячі крапельні інфекції</i>		
1	1. Кір, краснуха, вітряна віспа, оперізуючий герпес.	6
	2. Скарлатина, псевдотуберкульоз	
2	3. Дифтерія, інфекційний мононуклеоз, паротитна інфекція, коклюш.	6
<i>Змістовний Розділ 13. Інфекційні захворювання нервової системи та ГРВІ у дітей.</i>		

3 4	4. Менінгококова інфекція, поліомієліт, ентеровірусна інфекція. 5. Грип, парагрип, аденовірусна, реєспіраторно- синцигіальна, риновірусна інфекція. Захист історії хвороби	6
Змістовний Розділ 14. Гострі кишкові інфекції та вірусні гепатити.		
4	6. Шигельози. Сальмонельози. Ешерихіози. Кишковий ієрсиніоз. Ротавірусна інфекція.	6
	7. Вірусні гепатити А, В, С, D та інші.	
Змістовний Розділ 15. ВІЛ/СНІД, снід – опортуністичні інфекції, TORCH-інфекції.		
	Всього	24

9. САМОСТІЙНА РОБОТА

Основними видами самостійної роботи студентів є:

- Передаудиторна підготовка до практичних занять
- Виконання індивідуальної роботи
- Опанування тем, які винесені на самостійну роботу
- Підготовка до підсумкового модульного контролю

№ з/п	Назва теми (або зміст роботи)	Кількість годин
РОЗДІЛ 2. Неонатологія., хвороби системи крові та ендокринної системи у дітей		
1.	Підготовка до практичних занять	14
2.	Виконання індивідуальної роботи: курація хворих, написання та захист історії хвороби	6
3	Підготовка до підсумкового контролю № 2	4
Усього з розділу 2		24

РОЗДІЛ 3. Хвороби системи крові та ендокринної системи у дітей		
1.	Підготовка до практичних занять	10
2.	Виконання індивідуальної роботи: курація хворих,	4
3.	Опанування тем, які винесені на самостійну роботу	4
4.	Підготовка до підсумкового контролю № 3	4
Усього з розділу 3		22
РАЗОМ З ДИСЦИПЛІНИ		55

РОЗДІЛ 4. Дитячі інфекційні хвороби

№ п/п	Види СРС	Кількість годин	Види контролю
1	Курація хворого з вірусним гепатитом	4	Захист матрикулам
	Курація хворого з грипом та іншими гострими респіраторними вірусними захворюваннями	4	Захист матрикула
2	Курація хворого з гострими кишковими інфекціями	4	Захист матрикула
3	Курація хворого з екзантемами інфекційної етіології (менінгококова інфекція, лептоспіроз, вітряна віспа, тощо)	4	Захист матрикула
4	Діагностичні критерії кашлюка	1	Захист матрикула
5	Діагностичні критерії дифтерії	1	Захист матрикула
6	Курація хворого та оформлення історії хвороби	6	Захист історії хвороби
7	ВІЛ/СНІД, снід – опортуністичні інфекції, TORCH-інфекції.	6	Семестровий іспит
Всього годин		30	

Індивідуальні завдання

РОЗДІЛ 4. Дитячі інфекційні хвороби

1. Сучасні діагностичні критерії токсоплазмозу у віковому аспекті.
2. Сучасна раціональна антибактеріальна терапія токсоплазмозу у дітей.
3. Сучасні клініко-лабораторні критерії хламідіозу у віковому аспекті
4. Сучасні клініко-лабораторні критерії ЦМВ у віковому аспекті
5. Сучасні клініко-лабораторні критерії герпетичної інфекції у віковому аспекті
6. Сучасна раціональна етіотропна терапія герпетичної інфекції у дітей.

7. Особливості перебігу опортуністичних інфекцій у дітей
8. Види вакцин та особливості їх виробництва.
9. Роль герпетичної інфекції в формуванні синдрому хронічної втоми.
10. Умови зберігання, транспортування, застосування та утилізація імунобіологічних препаратів.
11. Особливості клініки ВІЛ-інфекції у дітей.
12. Організація планової імунопрофілактики інфекційних захворювань у дітей.
13. Особливості перебігу геогельмінтозів у дітей
14. Особливості перебігу біогельмінтозів у дітей
15. Лікування та профілактика гельмінтозів у дітей.
16. Історичні віхи вакцинології.
17. Запобігання передачі ВІЛ-інфекції від матері до дитини.
18. Профілактика гемоконтактних інфекцій в педіатрії та юридичний захист лікаря в разі інфікування при виконанні своїх професійних обов'язків.
19. Етика спілкування з хворими на заразні хвороби та їх батьками.
20. Особливості отримання згоди на проведення медичного втручання чи специфічного обстеження дитині.

10. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ РОБІТ – не передбачено.

11. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ – не передбачено .

12. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАНЯТТЯ – не передбачено

13. ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК, ВНЕСЕНИХ У МАТРИКУЛИ

№ п/п	Назва практичної навички	Рівень засвоєнн я	Лінія матрикул а
1.	Курація недоношеного новонародженого	4	5
2.	Курація новонародженого з гіпоксичним та травматичним ураженням головного мозку	4	5
3.	Курація новонародженого з СДР	4	5

4.	Курація новонародженого з геморагічною хворобою	2	5
5.	Курація новонародженого з гемолітичною хворобою	4	5
6.	Курація новонародженого з перинатальною інфекцією	4	5
7.	Курація хворого з анемією	4	5
8.	Курація з гемобластозом	2	5
9.	Курація хворого з геморагічним захворюванням	4	5
10.	Курація хворого з цукровим діабетом	4	5
11.	Курація хворого із захворюванням щитовидної залози	4	5

15. МЕТОДИ ТА ФОРМИ КОНТРОЛЮ

При оцінюванні студентів приділяється перевага стандартизованим **методам контролю**:

- тестування (усне, письмове, комп'ютерне);
- структуровані письмові роботи;
- структурований контроль практичних навичок;
- контроль виконання практичної роботи;
- усне опитування;
- усна співбесіда.

За джерелами знань використовуються такі методи навчання: словесні – розповідь, пояснення, лекція, інструктаж; наочні – демонстрація, ілюстрація; практичні – практична робота, задачі.

За характером логіки пізнання використовуються такі методи:

аналітичний, синтетичний, аналітико-синтетичний, індуктивний, дедуктивний.

За рівнем самостійної розумової діяльності використовуються методи:

проблемний, частково-пошуковий, дослідницький.

Форми контролю:

Попередній (вхідний) контроль слугує засобом виявлення наявного рівня знань студентів для використання їх викладачем на практичному занятті як орієнтування у складності матеріалу. Проводиться з метою оцінки міцності знань та з метою визначення ступеня сприйняття нового навчального матеріалу.

Поточний контроль – контроль самостійної роботи студентів щодо вивчення навчальних матеріалів. Здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до конкретних цілей теми з метою перевірити ступінь та якість засвоєння матеріалу, що вивчається. На всіх практичних заняттях застосовується об'єктивний контроль теоретичної підготовки та засвоєння практичних навичок із метою перевірки підготовленості студента до

заняття. В процесі поточного контролю оцінюється самостійна робота студента щодо повноти виконання завдань, рівня засвоєння навчальних матеріалів, оволодіння практичними навичками аналітичної, дослідницької роботи та ін.

Рубіжний (тематичний) контроль засвоєння розділу (підрозділу) відбувається по завершенню вивчення блоку відповідних тем шляхом тестування та/або усної співбесіди та/або виконання структурованих завдань. Тематичний контроль є показником якості вивчення тем розділів дисципліни та засвоєння студентами практичних навичок, а також пов'язаних із цим пізнавальних, методичних, психологічних і організаційних якостей студентів. Проводиться на спеціально відведеному – підсумковому – занятті.

Проміжний контроль - полягає в оцінці засвоєння студентами навчального матеріалу на підставі виконання ним певних видів робіт на практичних (семінарських) заняттях за певний період. Проводиться у формі семестрового заліку на останньому практичному (семінарському) занятті в семестрі.

Підсумковий контроль здійснює контролюючу функцію, проводиться з метою оцінки результатів навчання на певному освітньо-кваліфікаційному рівні або на окремих його завершених етапах. Проводиться у формі заліку, диференційованого заліку або іспиту з метою встановлення змісту знань студентів за обсягом, якістю та глибиною, а також вміннями застосувати їх у практичній діяльності. Під час підсумкового контролю враховуються результати складання здачі усіх видів навчальної роботи згідно із структурою робочої програми.

Бали за індивідуальну роботу додаються до суми балів, набраних студентом за поточну навчальну діяльність.

ПРИМІТКА: Кафедра визначає форми контролю відповідно до навчального плану з дисципліни.

ОЦІНЮВАННЯ УСПІШНОСТІ ПО ЗАВЕРШЕННЮ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Оцінка з дисципліни визначається як сума кількості балів поточної успішності, що складає 60% загальної оцінки з дисципліни, та оцінки, отриманої на іспиті, що складає 40% загальної оцінки з дисципліни.

Максимальна кількість балів, яку студент може набрати при вивченні дисципліни становить 200 балів, в тому числі за поточну навчальну діяльність – 120 балів, за екзаменаційний підсумковий контроль (іспит) – 80 балів.

Бали з дисципліни конвертуються у традиційну чотирибальну шкалу за абсолютними критеріями:

Оцінка за 200-бальною шкалою	Оцінка за 4-бальною шкалою
170-200 балів	5 – відмінно
140-179 балів	4– добре
101-139 балів	3 – задовільно
100 балів і менше	2– незадовільно

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПОТОЧНОЇ УСПІШНОСТІ

Оцінювання поточної успішності проводиться шляхом підрахунку середнього балу поточної успішності по завершенню вивчення дисципліни. При цьому заокруглення ОЦІНКИ здійснюється за схемою: в діапазоні від 0 до 0,24 заокруглюється до меншої одиниці; в діапазоні від 0,25 до 0,74 заокруглюється до 0,5; в діапазоні від 0,75 до 0,99 заокруглюється до більшої одиниці.

Переведення оцінок за поточну успішність з 12-ти бальної шкали у 120-ти бальну шкалу здійснюється наступним чином:

Рейтингова 12-ти бальна шкала	Шкала оцінювання поточної успішності
4	66
4,5	69
5	72
5,5	75
6	78
6,5	81
7	84
7,5	87
8	90
8,5	93
9	96
9,5	99
10	102
10,5	105
11	108
11,5	111
12	114

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну навчальну діяльність при вивченні дисципліни з додаванням балів за індивідуальну роботу студента (ІРС), становить 120 балів.

Схвалено на засіданні кафедри педіатрії з дитячою хірургією
„_____” _____ 2016 року, протокол № _____

Завідувач кафедри, професор

О. Є. Федорців

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ ТА ВМІНЬ СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС ПРАКТИЧНОГО (СЕМІНАРСЬКОГО) ЗАНЯТТЯ

Оцінювання поточної успішності проводиться за дванадцятибальною рейтинговою шкалою. Оцінка за практичне заняття вважається позитивною, якщо вона становить 4,0 і більше балів. При цьому враховуються всі види робіт, передбачені методичною вказівкою для студентів при вивченні теми практичного (семінарського) заняття.

Бали	Критерії оцінювання
1	Виставляється у тих випадках, коли студент не розкриває зміст навчального матеріалу, не виконав практичної роботи, не оформив протокол.
2	Виставляється студенту, коли він погано орієнтується в навчальному матеріалі, що виявляється шляхом пропонування йому додаткових запитань, виявляє незнання змісту виконання практичної роботи.
3	Виставляється студенту, коли він фрагментарно розкриває зміст навчального матеріалу, допускає грубі помилки у визначенні понять та при використанні термінології, виконав практичну роботу, частково оформив протокол.
4	Виставляється, коли студент орієнтується в основному матеріалі, але не може самостійно і послідовно сформулювати відповідь, спонукаючи викладача пропонувати йому навідні питання, фрагментарно виконав практичну роботу.
5	Виставляється студенту, коли він фрагментарно розкриває зміст навчального матеріалу, показує початкову уяву про предмет вивчення, виконав практичне завдання не до кінця.
6	Виставляється студенту, коли він відтворює основний навчальний матеріал, але при його викладенні допускає суттєві помилки, наводить прості приклади, визначення понять недостатні, характеризує загальні поняття про захворювання, недооформив протокол заняття.
7	Виставляється студенту у випадку, коли він розкриває основний зміст навчального матеріалу; допускає незначні порушення у послідовності викладення матеріалу, при використанні наукових понять та медичних термінів, нечітко формулює висновки, орієнтується в методиці виконання практичної роботи, виконав її не в повному обсязі.
8	Виставляється у випадку, коли студент розкриває основний зміст навчального матеріалу; дає неповні визначення понять; допускає неточності при використанні наукових термінів, нечітко формулює висновки, виконав практичну роботу, але допустив незначні помилки під час проведення обстеження хворого.
9	Виставляється студенту, коли він розкриває основний зміст навчального матеріалу; дає повні визначення клінічних понять та термінів, допускаючи незначні порушення у послідовності викладення, самостійно, зі знанням методики виконав практичну роботу, але допустив неточності у послідовності проведення роботи.
10	Виставляється у тих випадках, коли студент виявляє повне знання фактичного матеріалу, вміє аналізувати, оцінювати та розкривати суть, обґрунтовує діагноз, проводить дифдіагностику; встановлювати причинно-наслідкові зв'язки; логічно будувати висновки, оформив протокол практичного заняття, допускаючи незначні помилки при застосуванні наукових термінів і понять, призначає лікування
11	Виставляється студенту, коли він показує глибокі, міцні та системні знання в об'ємі навчальної програми, безпомилково відповідає на всі запитання, обґрунтовано формулює висновки, використовуючи матеріали, що виносяться на самостійну роботу студента, грамотно і послідовно, зі знанням методики, виконав практичну роботу; в повному об'ємі оформив протокол практичного заняття, правильно застосовуючи наукові терміни та поняття.
12	Виставляється студенту, коли він самостійно, грамотно і послідовно, з вичерпною повнотою, використовуючи дані додаткової літератури, відповів на запитання з проявом вміння характеризувати діагностичні критерії, постановку клінічного діагнозу, проведення дифдіагнозу, призначене лікування, самостійно та правильно виконав практичну роботу, без помилок оформив протокол практичного заняття.

Схвалено на засіданні кафедри педіатрії з дитячою хірургією

„_____” _____ 2016 року, протокол № _____

Завідувач кафедри, професор

О.Є. Федорців

ПРИМІТКА: Кафедра визначає критерії оцінювання відповідно до змісту робочої програми з дисципліни. Даний документ має бути представлений на інформаційному стенді кафедри.

Критерії оцінювання знань студентів на занятті

Розподіл балів, які отримують студенти

РОЗДІЛ 4 Дитячі інфекційні хвороби

Розділ 2 (зміст оцінюваної діяльності)	Максимальна кількість балів
<i>Змістовний Розділ 12. Дитячі крапельні інфекції</i>	
1. Кір, краснуха, вітряна віспа, оперізуючий герпес.	15
2. Скарлатина, псевдотуберкульоз	
3. Дифтерія, інфекційний моноклеоз, паротитна інфекція, коклюш.	15
<i>Змістовний Розділ 13. Інфекційні захворювання нервової системи та ГРВІ у дітей.</i>	
4. Менінгококова інфекція, поліомієліт, ентеровірусна інфекція.	15
5. Грип, парагрип, аденовірусна, реєспіраторно-синцигіальна, риновірусна інфекція.	15
Захист історії хвороби	
<i>Змістовний Розділ 14. Гострі кишкові інфекції та вірусні гепатити</i>	
6. Шигельози. Сальмонельози. Ешерихіози. Кишковий ієрсиніоз. Ротавірусна інфекція.	15
7. Вірусні гепатити А, В, С, D та інші.	15
<i>Змістовний Розділ 15. ВІЛ/СНІД, снід – опортуністичні інфекції, TORCH-інфекції.</i>	
8. ВІЛ/СНІД у дітей. СНІД-опортуністичні інфекції (пневмоцистна, кандидозна, криптококова інфекція та інші).	15
9. TORCH-інфекції (токсоплазмоз, цитомегаловірусна інфекція, герпетична інфекція).	
Виконання індивідуальної – курація хворих та написання історії хвороби	15
Всього балів за поточну навчальну діяльність	120
Підсумковий Роздільний контроль	80
Сума балів за Розділ	200
Сума балів за Розділ	200

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ (ІРС)

Бали	Критерії оцінювання
1	ПІДБІР ДВОХ ВІДЕО МАТЕРІАЛІВ ІЗ РОЗДІЛІВ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.
2	ВИГОТОВЛЕННЯ ЛАМІНОВАНОЇ ТАБЛИЦІ З ВІДПОВІДНИХ ТЕМ ДИСЦИПЛІНИ. або ВИСТУП НА ЗАСІДАННІ СТУДЕНТСЬКОГО НАУКОВОГО ГУРТКА.
3	УЧАСТЬ У СТУДЕНТСЬКІЙ ОЛІМПІАДІ З ДИСЦИПЛІНИ. або РОБОТА НА СТУДЕНТСЬКОМУ НАУКОВОМУ ФОРУМІ У ВИГЛЯДІ ПУБЛІКАЦІЇ ТЕЗ.
4	ПІДГОТОВКА РЕФЕРАТІВ ТА ДОПОВІДІ ПО ТЕМАТИЦІ або РОБОТА НА СТУДЕНТСЬКОМУ НАУКОВОМУ ФОРУМІ У ВИГЛЯДІ СТЕНДОВОЇ ДОПОВІДІ.
5	РОБОТА НА СТУДЕНТСЬКОМУ НАУКОВОМУ ФОРУМІ У ВИГЛЯДІ УСНОЇ ДОПОВІДІ.
6	ПРИЗОВЕ МІСЦЕ ЗА УЧАСТЬ У СТУДЕНТСЬКІЙ ОЛІМПІАДІ З ДИСЦИПЛІНИ. або ПРИЗОВЕ МІСЦЕ ЗА УЧАСТЬ У РОБОТІ НАУКОВОГО ФОРУМА.

Примітка: якщо студент приймає участь у двох і більше видах індивідуальної роботи, йому зараховуються бали лише за один вид роботи на його вибір. Даний документ має бути представлений на інформаційному стенді кафедри.

Схвалено на засіданні кафедри педіатрії з дитячою хірургією

„_____” _____ 2016 року, протокол № _____

Завідувач кафедри, професор

О.Є.Федорців

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВИКОНАННЯ ПРАКТИЧНОГО ЗАВДАННЯ

Бали	Критерії оцінювання
0	Виставляється, коли студент виявляє повне незнання змісту виконання роботи.
1 - 3	Виставляється, коли студент частково виявляє знання змісту виконання роботи.
4 - 6	Виставляється студенту, коли він погано орієнтується у методиці виконання роботи, виконав її в неповному обсязі, допускаючи грубі помилки під час проведення досліджень.
7 - 9	Виставляється студенту, коли він самостійно, зі знанням методики виконав практичну роботу, але допустив неточності у послідовності проведення роботи.
10 - 12	Виставляється, коли студент самостійно, грамотно і послідовно, зі знанням методики, виконав практичну роботу, правильно застосовуючи наукові терміни та поняття.

Примітка: за недооформлені протоколи практичних занять з дисципліни від загальної кількості балів за практичне завдання віднімається 3,0 бали.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК, ВНЕСЕНИХ У МАТРИКУЛИ ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК

Матрикул вважається **зарахованим** у випадку, коли студент із повним знанням методики, самостійно, у чіткій послідовності проведення роботи, виконав практичну навичку та грамотно сформулював висновки. Під час проведення практичної навички викладач має право скерувати студента, який допускає неточності та незначні помилки у виконанні роботи.

Матрикул вважається **не зарахованим** у випадку, коли студент, орієнтуючись у фактичному матеріалі, показує незнання методики, невміння виконання практичної навички, допускає грубі помилки у послідовності проведення роботи та при формулюванні висновків.

Схвалено на засіданні кафедри педіатрії з дитячою хірургією

„_____” _____ 2016 року, протокол № _____

Завідувач кафедри, професор

О. Є. Федорців

Об'єктивність оцінювання навчальної діяльності студентів має перевірятися статистичними методами (коефіцієнт кореляції між поточною успішністю та результатами підсумкового модульного контролю).

Конвертація кількості балів з дисципліни у оцінки за шкалою ECTS та чотирибальною (традиційною) шкалою.

Бали з дисципліни **незалежно** конвертуються як в шкалу ECTS у деканатах, так і в чотирибальну шкалу на кафедрі.

Студенти, які навчаються за однією спеціальністю з урахуванням кількості балів, набраних з дисципліни ранжуються за шкалою ECTS таким чином:

Оцінка ECTS	Статистичний показник
A	Найкращі 10% студентів
B	Наступні 25% студентів
C	Наступні 30% студентів
D	Наступні 25% студентів
E	Решта 10% студентів

Ранжування з присвоєння оцінок «А», «В», «С», «D», «Е» проводиться для студентів даного курсу, які навчаються за однією спеціальністю, і успішно завершили вивчення дисципліни.

Оцінки «FX, F» виставляються студентам, яким не зараховано хоча б один модуль з дисципліни після завершення її вивчення.

Оцінка «FX» виставляються студентам, які набрали мінімальну кількість балів за поточну навчальну діяльність, але яким не зараховано підсумковий модульний контроль. Ця категорія студентів має право на перескладання підсумкового модульного контролю за затвердженим графіком під час канікул впродовж двох тижнів після завершення навчального року. Повторне складання підсумкового модульного контролю дозволяється не більше двох разів.

Оцінка «F» виставляється студентам, які відвідали всі аудиторні заняття з модуля, але не набрали мінімальну кількість балів за поточну навчальну діяльність і не допущені до підсумкового модульного контролю. Ця категорія студентів має право на повторне вивчення модулю.

Бали з дисципліни для студентів, які успішно виконали програму з дисципліни, конвертуються на кафедрі у традиційну чотирибальну шкалу за абсолютними критеріями таким чином:

Бали з дисципліни	Оцінка за чотирибальною шкалою
Від 170 до 200 балів	5
Від 140 до 169 балів	4
Від 139 до мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент з дисципліни	3
Нижче мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	2

Оцінка ECTS у традиційну чотирибальну шкалу не конвертується, оскільки шкала ECTS та чотирибальна шкала незалежні.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ПІДСУМКОВОГО МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ МОДУЛЬ 1. Неонатологія, хвороби системи крові та ендокринної системи у дітей

1. Організація надання неонатальної допомоги в Україні.
2. Медичний догляд за здоровою новонародженою дитиною.
3. Медичний догляд за новонародженою дитиною з малою масою тіла при народженні.
4. Визначення поняття „недоношеність”. Класифікація недоношених дітей за показником ”маса тіла при народженні” та співвідношенням фізичного розвитку та гестаційного віку.
5. Причини затримки внутрішньоутробного розвитку плода. Особливості адаптації дітей зі ЗВУР та принципи виходжування.
6. Оцінка морфологічної та нейро-функціональної зрілості передчасно народжених дітей (за шкалою Балард).
7. Особливості терморегуляції передчасно народжених дітей, методи профілактики гіпотермії.
8. Профілактика та лікування гіпоглікемії у недоношених дітей.
9. Механізми розвитку гіпербілірубінемії передчасно народжених немовлят, можливі наслідки. Тактика ведення.
10. Невідкладна допомога при апное у недоношених дітей. Показання до застосування штучної вентиляції легень. Ускладнення тривалої ШВЛ: бронхолегенева дисплазія, ретинопатія недоношених дітей.
11. Етапи виходжування передчасно народжених дітей. Принципи транспортування. Критерії виписки зі стаціонару. Особливості диспансерного спостереження за недоношеними дітьми в поліклініці. Профілактика анемії, лактазної недостатності, дисбактеріозу, рахіту.
12. Принципи вигодовування передчасно народжених новонароджених. Вибір способу годування в залежності від гестаційного віку та стану дитини.
13. Етіологічні, клінічні та лабораторні критерії діагнозу „асфіксії новонародженого”, патогенез асфіксії. Критерії ступеню важкості асфіксії.
14. Первинна реанімація новонароджених та післяреанімаційна допомога новонародженим.
15. Визначення терміну „пологова травма” та чинники її розвитку.
16. Пологові травми м’яких тканин. Адипонекроз. Пошкодження грудинно-ключично-соскоподібного м’язу. Диференціальний діагноз положової пухлини та кефалогематоми.
17. Пологова травма спинного мозку та плечового сплетення. Парези і паралічи Дюшенана.

Ерба, Дежерін-Клюмпке.

18. Диференціальна діагностика внутришньочерепних крововиливів гіпоксичного та травматичного генезу у новонароджених.
19. Поняття про сурфактантну систему легень. Чинники розвитку РДС у новонароджених. Методи антенатальної профілактики.
20. Оцінка ступеня тяжкості дихальної недостатності при РДС. Діагностика РДС.
21. Принципи лікування РДС у новонароджених.
22. Класифікація пневмоній новонароджених в залежності від шляху та терміну інфікування. Етіологія.
23. Фактори ризику розвитку пневмоній у новонароджених. Патогенез. Особливості перебігу пневмоній у новонароджених в залежності від шляху інфікування та етіології.
24. Принципи діагностики та лікування пневмоній у новонароджених. Особливості етіотропної терапії.

25. Еритроцитарні антигенні системи крові людини. Етіологія, патогенез ГХН. Класифікація. Клінічно-лабораторні критерії анемічної, жовтяничної та набрякової форм ГХН. Стадії перебігу білірубінової енцефалопатії.

26. Методи антенатальної діагностики та профілактики гемолітичної хвороби плода. Лікування гемолітичної хвороби новонароджених. Показання до проведення операції замінного переливання крові. Техніка операції та її можливі ускладнення.
27. Особливості системи гемостазу у новонароджених. Чинники розвитку геморагічної хвороби. Клінічні особливості ранньої, класичної та пізньої форм геморагічної хвороби.
28. Диференційна діагностика геморагічної хвороби та синдрому „заковтнутої крові”. Невідкладна допомога при шлунково-кишкової кровотечі. Лікування та профілактика геморагічної хвороби.
29. Визначення терміну „TORCH-інфекції”. Фактори ризику розвитку ВУІ. Характер ураженні при ВУІ в залежності від терміну та шляху інфікування плода. Методи ранньої діагностики та профілактики ВУІ.
30. Клінічні прояви ВУІ в залежності від етіології (вроджений токсоплазмоз, краснуха, неонатальна герпетична та цитомегаловірусна інфекція). Принципи лікування ВУІ. Етіотропна та імунотерапія.
31. Омфаліт. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Діагностика. Профілактика та лікування.
32. Везикулопустульоз, пухирчатка новонародженого, ексфолюативний дерматит Ріттера. Етіологія, клініка, лікування. Профілактика.
33. Визначення терміну „неонатальний сепсис”. Чинники розвитку. Класифікація, етіологія, клінічно-лабораторні критерії діагностики. Принципи лікування та профілактики неонатального сепсису.
34. Питання біоетики в сучасній перинатології та неонатології.

35. Визначення поняття анемії. Класифікація анемії у дітей.

36. Залізодефіцитні анемії у дітей. Причини виникнення, клініка, діагностика, диференціальна діагностика. Лікування та профілактика залізодефіцитної анемії у дітей.

37. Постгеморагічна анемія у дітей. Етіологія, патогенез, діагностика. Невідкладна допомога при кровотечах.

38. Лейкемії у дітей. Причини виникнення. Класифікація лейкемії. Її зв'язок зі схемою кровотворення. Клінічні варіанти перебігу, діагностика та диференціальна діагностика гострої лімфобластної лейкемії у дітей.

39. Принципи лікування лейкемії у дітей (гострої лімфобластної лейкемії, гострої мієлоїдної

лейкемії, хронічної мієлоїдної лейкемії). Цитостатики. Класифікація лікувальних засобів, що застосовуються як цитостатики. Показання до їх застосування. Ускладнення цитостатичної терапії (негайні, відстрочені, віддалені).

40. Класифікація гемобластозів. Лімфогрануломатоз у дітей. Етіологія, патогенез, стадії захворювання.

41. Діагностика, диференціальна діагностика лімфогрануломатозу у дітей з іншими лімфаденопатіями, лімфаденітами, гемобластозами. Клініка, лікування, прогноз лімфогрануломатозу у дітей. Невідкладна допомога при синдромі стискання верхньої порожнистої вени.

42. Класифікація геморагічних захворювань у дітей.

43. Гемофілія А та В. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика. Прогноз у дітей. Замісна терапія при наданні невідкладної допомоги хворим на гемофілію. Антигемофільні препарати (концентрати факторів згортання крові, СЗП) та їх застосування.

44. Геморагічний васкуліт у дітей. Етіологія, патогенез, клінічні форми, діагностика диференціальна діагностика, лікування, прогноз.

45. Тромбоцитопенічна пурпура у дітей. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, прогноз. Невідкладна допомога при кровотечах.

46. Цукровий діабет у дітей. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика. Особливості перебігу цукрового діабету в ранньому та підлітковому віці. Критерії компенсації цукрового діабету у дітей.

47. Режим інсулінотерапії цукрового діабету у дітей. Препарати інсуліну.

48. Особливості дієти при компенсованому та некомпенсованому цукровому діабеті у дітей.

49. Гіперглікемічна кетоацидотична кома у дітей. Причини, клініка, діагностика, невідкладна допомога.

50. Гіпоглікемічна кома у дітей. Причини виникнення, клініка, діагностика, невідкладна допомога.

51. Диференціальна діагностика гіперглікемічної та гіпоглікемічної ком у дітей.

52. Порушення росту у дітей. Гіпофізарний нанізм. Причини, клініка, диференціальний діагноз. Лікування та прогноз.

53. Ожиріння у дітей. Причини, клінічні форми. Принципи комплексного лікування різних клінічних форм ожиріння у дітей. Профілактика.

54. Автоімунний тиреоїдит у дітей. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, прогноз.

55. Дифузний токсичний зоб у дітей. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференціальний діагноз. Лікування. Прогноз.

56. Ендемічний зоб у дітей. Причини, клініка, діагностика, лікування, профілактика.

57. Гіпотиреоз у дітей. Етіологія, патогенез, клініка, рання діагностика. Лікування, прогноз.
58. Клініка та діагностика вродженого гіпотиреозу у дітей. Лікування. Прогноз.
59. Клініка та діагностика адрено-генітального синдрому у дітей. Лікування. Невідкладна допомога при сільвтрачаючій формі адрено-генітального синдрому.
60. Порушення статевого розвитку у хлопчиків і дівчаток. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування.
61. Диференціальна діагностика варіантів інтерсексуалізму. Методи дослідження. Принципи лікування.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ РОЗДІЛ 3. Дитячі інфекційні хвороби

1. Особливості інфекційного процесу та імунітету у дітей. Профілактика дитячих інфекційних хвороб (специфічна і неспецифічна). Організація профілактичних щеплень дітям.
2. Дифтерія. Етіологія, епідеміологія. Патогенез різних клінічних форм. Дифтерія мигдаликів. Клінічні форми. Ускладнення. Дифтерійний ларинготрахеїт. Дифтерія носа, ока, статевих органів, шкіри. Діагностика. Лікування дифтерії. Протидифтерійна сироватка, умови її ефективної дії, методика введення. Профілактика дифтерії.
3. Скарлатина. Етіологія, епідеміологія, патогенез. Класифікація скарлатини. Клінічна картина типових і атипичних форм. Ускладнення. Лікування. Профілактика.
4. Кір. Етіологія, епідеміологія, патогенез. Клініка типових та атипичних форм. Ускладнення. Основні принципи лікування. Профілактика кору.
5. Краснуха. Етіологія, патогенез. Клініка, діагностика. Вроджена краснуха. Лікування. Профілактика.
6. Коклюш. Етіологія. Епідеміологія. Патогенез. Клініка. Особливості коклюшу у дітей грудного віку. Ускладнення. Лабораторні методи діагностики. Етіотропна та патогенетична терапія хворих на коклюш. Профілактика.
7. Вітряна віспа. Етіологія, епідеміологія, патогенез. Клінічна картина типових і атипичних форм вітряної віспи. Ускладнення. Лікування, профілактика.
8. Оперізуючий герпес. Діагностика. Лікування.
9. Герпетична інфекція (простий герпес). Етіологія, шляхи зараження. Клінічні форми, діагностика. Лікування.
10. Паротитна інфекція. Етіологія, епідеміологія. Класифікація. Клінічна картина різних форм епідемічного паротиту (паротит, субмаксиліт, сублінгвіт, панкреатит, орхіт, менінгіт та ін.). Лікування. Профілактика.
11. Грип. Клінічний перебіг. Особливості у дітей раннього віку. Ускладнення, їх патогенез. Лікування. Профілактика.
12. Парагрипозна і респіраторно-синцитіальна інфекції у дітей. Особливості клінічних проявів. Лікування, профілактика.
14. Аденовірусна інфекція. Шляхи передачі. Особливості перебігу у дітей раннього віку. Лікування. Профілактика.
11. Ангіни у дітей. Етіологічні особливості залежно від віку. Клініка. Діагностика. Диференціальна діагностика. Лікування. Тактика ведення хворих на ангіни вдома.
12. Менінгококова інфекція. Етіологія. Епідеміологія. Патогенез. Клінічні форми. Клінічна картина менінгококового менінгіту. Особливості перебігу у дітей 1-го року життя.
13. Менінгококцемія, клінічна картина. Лабораторна діагностика. Основні принципи лікування. Профілактика. Невідкладні стани при менінгококової інфекції (інфекційно-токсичний шок, набряк мозку), діагностика, лікування на догоспітальному етапі і в стаціонарі.
14. Інфекційний мононуклеоз. Етіологія. Клінічна картина. Лабораторні методи діагностики. Основні принципи лікування.
19. Поліомієліт. Етіологія. Клініка. Лікування. Профілактика.

20. Ентеровірусна інфекція. Етіологія. Епідеміологія. Клінічні форми. Діагностика. Лікування. Профілактика.
21. Шигельози у дітей. Захворюваність в різних вікових групах. Клініка, діагностика. Лікування. Профілактика.
22. Сальмонельози у дітей. Етіологія, патогенез. Клінічні форми. Лікування. Профілактика.
23. Ешерихіози у дітей. Етіологія. Клінічні особливості у дітей різних вікових груп залежно від збудника. Лікування. Профілактика.
24. Гострі кишкові інфекції у новонароджених. Етіологічна структура. Клінічні особливості. Діагностика. Лікування.
25. Псевдотуберкульоз. Епідеміологічні особливості у дітей. Патогенез. Клініка. Діагностика. Лікування, профілактика.
26. Іерсиніоз кишкового. Особливості епідеміології у дітей різного віку. Патогенез. Клінічні форми. Діагностика. Лікування. Профілактика.
27. Ротавірусна інфекція. Етіологія, епідеміологія, патогенез. Клінічна картина. Лікування.
28. Вірусний гепатит А. Етіологія. Клінічна картина у дітей. Лабораторна діагностика. Лікування. Профілактика.
29. Вірусний гепатит В. Етіологія, патогенез. Особливості перебігу у дітей раннього віку. Лабораторна діагностика. Принципи терапії.
30. Особливості діагностики і перебігу вірусних гепатитів С, D, E та інших у дітей.
31. ВІЛ-інфекція / СНІД у дітей. Епідеміологія. Клініка. Діагностика. Лікування. Профілактика.
32. TORCH-інфекції: токсоплазмоз, краснуха, цитомегаловірусна інфекція, герпетична інфекція. Характеристика збудників, епідеміологія, патогенез вроджених та набутих форм, клінічні прояви в залежності від шляху та термінів зараження. Лабораторна діагностика гострих, реактивованих та латентних форм. Принципи лікування та профілактики.

МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Матеріали підготовки до лекцій.
2. Презентації лекцій.
3. Матеріали підготовки до практичних занять
4. Методичні вказівки до практичних занять.
5. Варіанти завдань для самостійної та індивідуальної роботи студентів.
6. Тестові завдання для підсумкового тестового модульного контролю.
7. Тестові завдання для щоденного контролю.
8. Варіанти теоретичних питань для самостійного вивчення.

19. ПЕРЕЛІК НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

БАЗОВА (ОСНОВНА):

1. Неонатологія / За ред. Т.К. Знаменської. – Навч. посібник / Київ: Асоціація неонатологів України, Макарів: Софія, 2012. –980с.
2. Сміян І.С. Педіатрія (Цикл лекцій). — Тернопіль: “Укрмедкнига”, 2006, — 718с.
3. Аряєв М.Л. Неонатологія: Навч. посіб. / – К.: Вища шк., 2004. – С.234-261.
4. Інфекційні хвороби в дітей: підручник за ред. С.О. Крамарьова, О.Б. Надраги. – К.: «Медицина».- 2010.- 392 с.
5. Майданик В.Г. Клинические рекомендации по диагностике и лечению острой пневмонии у детей — К.: Знання України, 2002 — 108 с.
6. О.Г. Суліма, Д.О. Добрянський, Н.М. Пясецька Діагностика, профілактика та лікування гострих легеневих захворювань у новонароджених дітей /Навчально методичний посібник для лікарів. Київ — 1999. — 88 с.
7. Неонатологія /Под ред. Н.П. Шабалова. — Санкт–Петербург: Специальная литература, 2004 — С. 393–424. С.247–275
8. О.П. Волосовець, С.П. Кривопустов, І.М. Криворук, О.Ф. Черній. Навчальний посібник з дитячої ендокринології.-Тернопіль. «Укрмедкнига». 2004.-493 с.
9. Майданик В.Г. Педіатрія / Харьков., “Фолио”, 2002. - С.782-804.
10. Дитячі хвороби / за ред. В.М. Сідельникова, В.В. Бережного. - Київ: “Здоров’я”, 1999. - С. 561-572, 573-580.
11. О.В. Тяжка. Педіатрія. підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації.-Вінниця.-«Нова книга».-2009.-721-741.
12. Nelson Textbook of Pediatrics by Robert M. Kliegman, Bonita Stanton, Joseph St. Geme, Nina Schor, Richard E. Behrman / Edition 19. Publisher: Elsevier Health Sciences. 2680 p.

1. http://intranet.tdmu.edu.ua/data/kafedra/internal/index.php?&path=pediatrics/classes_stud/uk/med/lik/ptn/%C4%E8%F2%FF%F7%E0%20%B3%ED%F4%E5%EA%F6%B3%FF/
2. http://intranet.tdmu.edu.ua/data/kafedra/internal/index.php?&path=pediatrics/lectures_stud/uk/med/lik/ptn/%C4%E8%F2%FF%F7%E0%20%B3%ED%F4%E5%EA%F6%B3%FF/

ДОДАТКОВА

1. Волосовець А.П., Нагорна Н.В., Кривопустов С.П., Острополец С.С., Бордюгова О.В. Діагностика, терапія та профілактика дефіцитних анемії у дітей – Донецьк: СПД Дмитренко Л.Р., 2007. – 38 с.
2. Волосовець А.П., Кривопустов С.П., Криворук І.М., Черній О.Ф. Навчальний посібник з дитячої ендокринології - Тернопіль: Укрмедкнига, 2004.- 495с.
3. Волосовець О.П., Абатуров О.Є., Кривопустов С.П., Більбот Ю.К., Криворук І.М. Диференціальна діагностика синдромів порушень фізичного та статевого розвитку у дітей. Монографія. – Тернопіль: ТДМУ, 2006. – 354 с.

4. Волосовець О.П., Снісарь В.І. Рекомендації з серцево-легеневої реанімації у дітей. Методичний посібник. – Дніпропетровськ, АРТ-ПРЕС. – 2015. – 48 с.
5. Гайдукова С.М. та інші/ Гемолітична хвороба новонароджених: Навч.посіб. для студ. і викладачів медичних університетів та лікарів. - К.: НМАПО ім. П.Л. Шупика, 2007.-168 с.
6. Дедов И.И., Петеркова В.А. Детская эндокринология. - М.: Универсум Паблишинг, 2006. - 600 с.
7. Дедов И.И., Петеркова В.А. Справочник детского эндокринолога. - М.: Литтера, 2011. – 528 с.
8. Дитячі інфекційні хвороби (Клінічні лекції). Підручник за ред. С.О.Крамарева. - Київ, «Моріон». – 2003.-480с.
9. Інфекційні захворювання у дітей. А.М.Михайлова, С.О.Крамарев, Л.О.Трішкова. – Київ, «Здоров'я». – 1998.-418с.
10. Кривоустов С.П. Проблемно ориентированная педиатрия: избранные вопросы (клиническое руководство для врачей). Харьков: Новое слово, 2012. – 288 с.
11. Лабораторные тесты (клиническое использование) // Справочник врача.-К.: ТОВ «Доктор-Медиа», 2008.-288 с.
12. Практичний посібник з неонатології / За ред. С. Езутачана, Д. Добрянського: Пер. з англ. - Львів-Детройт, 2002. 344 с.
13. Раціональна діагностика та лікування ендокринних захворювань у дітей та підлітків / За ред. М.Д.Тронька та О.В.Большовой. – К.:Доктор-Медіа, 2008. - 380 с.
14. Ситуаційні завдання з педіатрії /За ред. чл.-кор. АМН України, проф. В.Г. Майданника.- К., 2006.- 204 с.
15. Слабкий Г.О., Знаменська Т.К., Бідний В.Г., Жилка Н.Я., Ковальова О.М., Похилько В.І. Неонатологія з позиції сімейного лікаря. – Київ, 2009.- 435 с.
16. Тестові завдання з педіатрії / За ред. чл.-кор. АМН України, проф. В.Г. Майданника.- К., 2007.-429 с.
17. Шабалов Н.П. Детские болезни. - 4-е изд., перераб. и доп. - Санкт-Петербург: "Питер", 2000. - С.746-768, 768-800.
18. Гематологические болезни у детей / под ред. М.П. Павловой. - Минск, "Высшая школа", 1996.-440 с.

Інформаційні ресурси

1. Накази МОЗ України: "Про удосконалення амбулаторно-поліклінічної допомоги дітям в Україні", "Про удосконалення організації медичної допомоги дітям підліткового віку" та по протоколах за спеціальностями: "Дитяча нефрологія", "Дитячі інфекційні хвороби", "Дитяча імунологія", "Педіатрія", "Дитяча пульмонологія". К.-2005.- 414 с.
http://viv.medprof.org.ua/uploads/media/Про_удосконалення_амбулаторно-поліклінічної_допомоги_дітям_в_Україні.pdf
<http://mozdocs.kiev.ua/view.php?id=2111>
2. Державний формуляр лікарських засобів. ДП «Державний експертний центр МОЗ України». - Випуск сьомий. – К. 2015 <http://www.apteka.ua/article/322672>
3. Міжнародна класифікація хвороб і причин смерті, 10-й перегляд (МКХ-10) <http://mkb-10.com>
4. Про затвердження протоколів надання медичної допомоги дітям за спеціальністю "Дитяча гематологія".- Наказ Міністерства охорони здоров'я України 20.07.2005 N 364 – 10 с. http://www.gov.lica.com.ua/b_text.php?base=1&id=564544&type=3
5. Протоколи надання медичної допомоги дітям за спеціальністю «Дитяча ендокринологія». -Наказ Міністерства охорони здоров'я України 27.04.2006 N 254 120 с. в редакції наказу МОЗ України від 03.02.2009 № 55 http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/MOZ6018.html
6. Наказ МОЗ України №152 від 04.04.2005 р. „Про затвердження Протоколу медичного догляду за здоровою новонародженою дитиною”. – Київ, 2005. – 29 с. <http://ukraine.uapravo.net/data/base21/ukr21220.htm>

7. Наказ МОЗ України від 29.03.2006 N 179 «Порядок реєстрації живонароджених і мертвонароджених» <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0427-06>
8. Наказ МОЗ України 27.04.2006 N255 «Про затвердження клінічного протоколу надання неонатологічної допомоги дітям „Жовтяниця новонароджених».- 34 с. <http://ukraine.uapravo.net/data/base09/ukr09578.htm>
9. Наказ №584 від 29.08.2006 «Протокол медичного догляду за новонародженою дитиною з малою масою тіла при народженні». <http://ukraine.uapravo.net/data/base05/ukr05859.htm>
10. Наказ МОЗ України №234 від 10.05.2007 р. «Про організацію профілактики внутрішньолікарняних інфекцій в акушерських стаціонарах». – Київ, 2007. -77 с. <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0694-07>
11. Наказ МОЗ №149 від 20.03.2008 «Клінічний протокол медичного догляду за здоровою дитиною віком до 3 років» <http://ukraine.uapravo.net/data2008/base09/ukr09572/index.htm>
12. Наказ МОЗ України № 484 від 21.08.2008 „Про затвердження клінічного Протоколу надання допомоги новонародженій дитині з дихальними розладами» - 58с. <http://www.uapravo.net/akty/postanowa-resolution/akt3dndi3a/index.htm>
13. Наказ МОЗ №225 від 28.03.2014 р. «Початкова, реанімаційна і після реанімаційна допомога новонародженим в Україні» <http://document.ua/pro-zatverdzhennja-ta-vprovadzhennja-mediko-tehnologichnih-d-doc190536.html>
14. Протоколи діагностики та лікування інфекційних хвороб у дітей.- Затверджено наказом МОЗ України від 09.07.2004 р., №354 [www.nmu.edu.ua /kaf 34.php](http://www.nmu.edu.ua/kaf34.php); <https://www.moz.gov.ua/ua>.
15. Календар профілактичних щеплень в Україні.- Наказ МОЗ України №595 від 16 вересня 2011 року (у редакції наказу Міністерства охорони здоров'я України від 11 серпня 2014 року №551) [www.nmu.edu.ua /kaf 34.php](http://www.nmu.edu.ua/kaf34.php); <https://www.moz.gov.ua/ua>.
16. Протокол лікування менінгококемії у дітей Наказ МОЗ України від 12.10.2009 № 737 [www.nmu.edu.ua /kaf 34.php](http://www.nmu.edu.ua/kaf34.php); <https://www.moz.gov.ua/ua>.
17. Протокол лікування гострих кишкових інфекцій у дітей Наказ МОЗ України N 803 від 10.12.2007 Про внесення змін до наказу МОЗ від 09.07.04 N 354; Про затвердження Протоколів діагностики та лікування інфекційних хвороб у дітей [www.nmu.edu.ua /kaf 34.php](http://www.nmu.edu.ua/kaf34.php); <https://www.moz.gov.ua/ua>.
18. Адаптована клінічна настанова, заснована на доказах грип та гострі респіраторні інфекції [www.nmu.edu.ua /kaf 34.php](http://www.nmu.edu.ua/kaf34.php); <https://www.moz.gov.ua/ua>.
19. Уніфікований клінічний протокол первинної медичної допомоги дорослим та дітям гострі респіраторні інфекції – Затверджено Наказ Міністерства охорони здоров'я України 16 липня 2014 р. № 499 [www.nmu.edu.ua /kaf 34.php](http://www.nmu.edu.ua/kaf34.php); <https://www.moz.gov.ua/ua>.
20. Уніфікований клінічний протокол первинної медичної допомоги дорослим та дітям грип – Затверджено Наказ Міністерства охорони здоров'я України 16 липня 2014 р. № 499. [www.nmu.edu.ua /kaf 34.php](http://www.nmu.edu.ua/kaf34.php); <https://www.moz.gov.ua/ua>; <https://www.moz.gov.ua/ua>.
22. Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної і третинної медичної допомоги дітям ВІЛ інфекція – Затверджено Наказ Міністерства охорони здоров'я України 24 лютого 2015 р. № 92 <https://www.moz.gov.ua/ua>.
23. Уніфікований клінічний протокол медичної допомоги дітям із хронічним вірусним гепатитом В. Наказ МОЗ №59 від 29.01.2013 р. [www.nmu.edu.ua /kaf 34.php](http://www.nmu.edu.ua/kaf34.php); <https://www.moz.gov.ua/ua>.
24. Уніфікований клінічний протокол медичної допомоги дітям із хронічним вірусним гепатитом С. Наказ МОЗ №59 від 29.01.2013 р. [www.nmu.edu.ua /kaf 34.ph](http://www.nmu.edu.ua/kaf34.php); <https://www.moz.gov.ua/ua>.
25. Галузевий стандарт вищої освіти Освітньо-кваліфікаційна характеристика спеціаліста за спеціальністю 7.110104 педіатрія.- Київ, 2003.-Видавництво «Книга-плюс».-23 с. www.moz.gov.ua/ua.
26. Галузевий стандарт вищої освіти Освітньо-кваліфікаційна характеристика спеціаліста за спеціальністю 7.110105 медико-профілактична справа.- Київ, 2003.-Видавництво «Книга-плюс».-23 с. www.moz.gov.ua/ua.

27. Галузевий стандарт вищої освіти Освітньо-кваліфікаційна характеристика спеціаліста за спеціальністю 7.110101 лікувальна справа.- Київ, 2003.- Видавництво «Книга-плюс».-23 с. www.moz.gov.ua/ua.